

2026

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022-2025

Τελική Έκθεση

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

1 Επιτελική Σύνοψη

1.1 Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (Ε.Σ.Σ.Κ.Δ.) 2022–2025

Το Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022–2025 αποτέλεσε το κεντρικό θεσμικό και επιχειρησιακό εργαλείο της ελληνικής Πολιτείας για την ενίσχυση της ακεραιότητας, της διαφάνειας και της λογοδοσίας. Η προσέγγιση της διαφθοράς δεν ήταν αποσπασματική, αλλά εντάχθηκε σε ένα συνεκτικό στρατηγικό πλαίσιο με σαφείς στόχους και μηχανισμούς παρακολούθησης. Η έγκριση και η παρακολούθησή του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ από το Υπουργικό Συμβούλιο, προσδίδουν στο Σχέδιο ισχυρή πολιτική και θεσμική νομιμοποίηση, διαμορφώνοντας τις προϋποθέσεις για οριζόντια εφαρμογή και διατομεακή συνεργασία.

Παράλληλα, διεθνείς δείκτες και αξιολογήσεις σχετικά με θέματα διαφθοράς αναδεικνύουν μια σύνθετη εικόνα για την Ελλάδα. Από τη μία πλευρά, καταγράφεται πρόοδος σε τομείς όπως ο ψηφιακός μετασχηματισμός και η ενίσχυση επιμέρους θεσμικών μηχανισμών διαφάνειας και ελέγχου, ενώ από την άλλη, εξακολουθεί να υφίστανται στασιμότητα στην αντίληψη της διαφθοράς από πολίτες και επιχειρήσεις.

Το Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. σχεδιάστηκε από την Ε.Α.Δ. ως αρμόδιος θεσμικός φορέας για το Σχέδιο, ώστε να απαντά σε αυτές τις προκλήσεις μέσα από μια συστημική προσέγγιση που συνδυάζει μεταρρυθμίσεις, διοικητικές παρεμβάσεις, πρόληψη και αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων. Ακόμα, το Σχέδιο ενσωματώνει τις διεθνείς και ευρωπαϊκές δεσμεύσεις της Ελλάδας στον τομέα της δημόσιας ακεραιότητας και ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις για ενίσχυση της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης. Οι συμβάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης και οι αξιολογήσεις της Ομάδας Κρατών κατά της Διαφθοράς (GRECO), οι συστάσεις του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Κράτους Δικαίου, η Σύμβαση του ΟΟΣΑ για την καταπολέμηση της δωροδοκίας αλλοδαπών δημοσίων λειτουργών και η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς (UNCAC) αποτέλεσαν βασικούς άξονες αναφοράς για τη διαμόρφωση της εθνικής στρατηγικής.

Η αρχιτεκτονική του Σχεδίου χαρακτηρίζεται από σαφή διάρθρωση. Οι περιλαμβανόμενες δράσεις οργανώνονται σε τρία διακριτά Μέρη –Καταπολέμηση, Πρόληψη και Ευαισθητοποίηση– τα οποία αντιστοιχούν σε τρεις στρατηγικούς στόχους και εξειδικεύονται σε εννέα ειδικούς στόχους. Το Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. κάλυψε ευρύ φάσμα θεματικών πεδίων, με 148 δράσεις, περιλαμβάνοντας παρεμβάσεις στους πυλώνες της Καταπολέμησης και του Ελέγχου, της Πρόληψης, της Ευαισθητοποίησης και εγκάρσια στον τομέα της ενίσχυσης του Εθνικού Συστήματος Ακεραιότητας (24 δράσεις).

Η διαμόρφωση του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022–2025 βασίστηκε σε συμμετοχικές διαδικασίες διαβούλευσης με τους φορείς υλοποίησης, στοιχείο που ενίσχυσε τον ρεαλισμό του σχεδιασμού και την αποδοχή των παρεμβάσεων από τη δημόσια διοίκηση. Οι ενταγμένες δράσεις του Σχεδίου ενέπλεξαν μεγάλο αριθμό φορέων υλοποίησης, γεγονός που αποτυπώνει τον οριζόντιο χαρακτήρα και εύρος της στρατηγικής.

Κεντρικό εργαλείο εξειδίκευσης αποτέλεσαν τα Δελτία Ταυτότητας Δράσης, στα οποία αποτυπώθηκαν οι στόχοι, τα παραδοτέα, τα χρονοδιαγράμματα, οι αρμόδιοι φορείς και οι δείκτες εκρών για κάθε παρέμβαση. Η χρήση τυποποιημένου πλαισίου σχεδιασμού και παρακολούθησης διευκόλυνε τη συστηματική αποτύπωση της προόδου και τη συγκέντρωση ομογενοποιημένων στοιχείων από το σύνολο των εμπλεκόμενων φορέων. Στην κατεύθυνση αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη προσαρμογής του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022–2025 στις θεσμικές και επιχειρησιακές εξελίξεις που μεσολάβησαν από την αρχική έγκρισή του –τον Μάρτιο του 2022– η Ε.Α.Δ. ξεκίνησε το 4ο τρίμηνο του 2023 τη διαδικασία επικαιροποίησης και διεύρυνσής του, με ένταξη νέων δράσεων (συνολικά 148) και ενδυνάμωση του Εθνικού Συστήματος Ακεραιότητας (50 δράσεις).

Παράλληλα, θεσμοθετήθηκε σύστημα διακυβέρνησης και διαχείρισης του Σχεδίου, με σαφή κατανομή ρόλων και αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ε.Α.Δ. και των φορέων υλοποίησης, καθώς και με διαδικασίες τακτικής

παρακολούθησης και αναφοράς. Η μετάβαση του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022–2025 από το επίπεδο του σχεδιασμού στην επιχειρησιακή εφαρμογή, αποτέλεσε μια σύνθετη διαδικασία, που προϋπέθετε τον συντονισμό πλήθους φορέων της δημόσιας διοίκησης και την ενεργοποίηση νέων μηχανισμών διακυβέρνησης και παρακολούθησης. Το σύστημα αυτό επέτρεψε τη συνεχή εποπτεία της εφαρμογής και τη δυνατότητα έγκαιρης παρέμβασης σε περιπτώσεις αποκλίσεων ή δυσχερειών, όπως επιβεβαιώνεται και από την έρευνα που διενεργήθηκε στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022–2025. Τέλος, η ίδια έρευνα καταδεικνύει την εκτίμηση των εμπλεκόμενων φορέων για θετική πρόοδο στην υλοποίηση των δράσεων και για την ουσιαστική συμβολή των παρεμβάσεων στην επίτευξη των στόχων του Σχεδίου.

1.2 Βασικά ευρήματα της εξωτερικής αξιολόγησης

Η μεθοδολογική προσέγγιση στο πλαίσιο της εξωτερικής αξιολόγησης του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022-2025 περιέλαβε ι μεταξύ άλλων την αξιολόγηση της συνέπειας του Σχεδίου, με την εφαρμογή των αναθεωρημένων αξιολογικών κριτηρίων DAC (Development Assistance Committee of the Economic Cooperation and Development)¹ και της προόδου υλοποίησης των παρεμβάσεων του Σχεδίου για την αποτίμηση της αποτελεσματικότητας με κύρια εργαλεία τη διεξαγωγή συνδυαστικής πρωτογενούς έρευνας πεδίου και δευτερογενή πολυκριτηριακή ανάλυση του Αξιολογητή.

Διακυβέρνηση και στρατηγικός προσανατολισμός

Το Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. αξιοποίησε τη θεσμική μνήμη προηγούμενων κύκλων εφαρμογής, επιτρέποντας τη σταδιακή ωρίμανση των παρεμβάσεων και τη βελτίωση του νομοθετικού και επιχειρησιακού πλαισίου. Παράλληλα, η διασφάλιση της πολιτικής και διοικητικής συνέχειας στη διακυβέρνηση του Σχεδίου, συνέβαλε καθοριστικά στην ενίσχυση του κύρους του, σε ένα περιβάλλον όπου η αντίληψη περί διαφθοράς παραμένει υψηλή.

Το Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022-2025 αναγνωρίζεται για τον πολυδιάστατο χαρακτήρα του, καθώς καλύπτει σχεδόν το σύνολο των τομέων δημόσιας πολιτικής (δημόσια διοίκηση, οικονομία, υγεία, εκπαίδευση, δικαιοσύνη, αθλητισμό κ.ά.), εκτιμώντας ότι η διαφθορά μπορεί να εκδηλωθεί σε κάθε πεδίο δράσης, με διαφορετικές μορφές και εντάσεις. Για το λόγο αυτό η Ε.Α.Δ. ως επιστεύδον φορέας για το Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. προχώρησε στην υποβολή προτάσεων και σε διαβούλευση με τους φορείς πολιτικής σε όλο το δημόσιο τομέα για την εξειδίκευση του Σχεδίου.

Σχεδιασμός του Σχεδίου

Το Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022–2025 χαρακτηρίζεται από σαφή δομή, πολυεπίπεδη προσέγγιση και εσωτερική συνοχή στρατηγικών και ειδικών στόχων, οι οποίοι εξειδικεύονται σε δράσεις και συνδέονται άμεσα με προσδιορισμένες εκροές. Επιπρόσθετα, η ευθυγράμμιση του Σχεδίου με διεθνείς δεσμεύσεις και πρότυπα, προσέδωσε στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. διεθνή αξιοπιστία. Ο ανωτέρω σχεδιασμός εκτιμάται ότι διευκόλυνε την κατανόηση του πλαισίου, την ένταξη και την κατηγοριοποίηση των δράσεων από τους φορείς υλοποίησης και τη συμμετοχή τους ανάλογα με την ετοιμότητα και τις ανάγκες τους.

Ωστόσο, σε κάποιες περιπτώσεις η εξειδίκευση συνοδεύτηκε με αποσπασματική ένταξη δράσεων ή κατάτμηση παρεμβάσεων. Επίσης, παρότι, σύμφωνα με τις καλές πρακτικές, οι περιορισμένοι διαθέσιμοι πόροι επιβάλλουν την προτεραιοποίηση των δράσεων βάσει τεκμηριωμένης ανάλυσης κινδύνων, ο σχεδιασμός του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. δεν στηρίχθηκε σε συστηματική ανάλυση παραγόντων διακινδύνευσης. Η επιλογή αυτή βασίστηκε στην εκτίμηση ότι όλοι οι τομείς και τα επιμέρους πεδία πολιτικής παρουσιάζουν δυνητική ευαλωτότητα στη διαφθορά.

¹ Τα αναθεωρημένα (2019) κριτήρια DAC (ΟΑΣΑ) είναι τα ακόλουθα: συνάφεια, συνοχή, αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, επίπτωση, βιωσιμότητα (<https://www.oecd.org/dac/evaluation/revised-evaluation-criteria-dec-2019.pdf>)

Τέλος, στο πλαίσιο της φάσης του σχεδιασμού, παρά τη σημαντική πρόοδο στην επικοινωνία και διαβούλευση με τους φορείς υλοποίησης, σε κάποιες περιπτώσεις η χρονική πίεση οδήγησε σε ασάφειες ως προς επισπεύδοντες ρόλους της υλοποίησης, γεγονός που δυσχέρανε τη συνεργασία. Περιορισμένη υπήρξε και η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών και του ιδιωτικού τομέα, κατά το σχεδιασμό μειώνοντας την κοινωνική νομιμοποίηση του Σχεδίου.

Υλοποίηση και αποτελέσματα

Η πορεία υλοποίησης του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητική, με ποσοστό ολοκλήρωσης δράσεων άνω του 80%. Τα αποτελέσματα του Σχεδίου εκτείνονται σε όλο το φάσμα των τριών στρατηγικών πυλώνων. Σε επίπεδο εκρών, το Σχέδιο παρήγαγε σημαντικά αποτελέσματα θεσμικού, επιχειρησιακού, εκπαιδευτικού και ψηφιακού χαρακτήρα. Παράλληλα, το Σχέδιο συνέβαλε στην περαιτέρω συγκρότηση και ενδυνάμωση του Εθνικού Συστήματος Ακεραιότητας, μέσα από παρεμβάσεις που ενίσχυσαν τον ρόλο της Ε.Α.Δ., βελτίωσαν τον συντονισμό μεταξύ φορέων και προώθησαν σύγχρονες πρακτικές πρόληψης και ελέγχου.

Πιο συγκεκριμένα, στον τομέα της καταπολέμησης και του ελέγχου, ενισχύθηκαν οι μηχανισμοί μέσω εισαγωγής νομοθετικών αλλαγών, βελτίωσης των διαδικασιών, και ανάπτυξης προτύπων, εργαλείων και πληροφοριακών συστημάτων, ενώ υλοποιήθηκαν κρίσιμες παρεμβάσεις που ενδυνάμωσαν το συντονισμό και την αποτελεσματικότητα των ελέγχων. Στον τομέα της πρόληψης, προωθήθηκαν παρεμβάσεις θεσμικής θωράκισης κρίσιμων πεδίων, όπως η δικαιοσύνη, η πολεοδομία και η μετανάστευση, καθώς και δράσεις για τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων και τη βελτίωση της διαφάνειας στον δημόσιο τομέα. Παράλληλα, αναπτύχθηκαν μηχανισμοί ακεραιότητας, εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, καθώς και θεσμικά εργαλεία, όπως κώδικες δεοντολογίας και σχετικές κανονιστικές ρυθμίσεις. Τέλος, στον τομέα της ευαισθητοποίησης, υλοποιήθηκαν δράσεις ενημέρωσης και εκπαίδευσης στελεχών της δημόσιας διοίκησης, πολιτών και ομάδων-στόχου με έμφαση στους νέους, ενισχύοντας την καλλιέργεια κουλτούρας ακεραιότητας και τη διάχυση της γνώσης σε θέματα συμμόρφωσης και καταπολέμησης της διαφθοράς.

Επίσης αξίζει να σημειωθεί ότι, σημαντικό ποσοστό των δράσεων επικεντρώθηκε στο ψηφιακό μετασχηματισμό, ενώ αναπτύχθηκαν και αναβαθμίστηκαν ψηφιακά εργαλεία και πληροφοριακά συστήματα για την υποστήριξη ελέγχων και τη διαχείριση δεδομένων. Η μετάβαση αυτή κάλυψε ευρύ φάσμα διοικητικών λειτουργιών και συνέβαλε τόσο στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας όσο και στη μείωση περιθωρίων αδιαφάνειας στις συναλλαγές με τη δημόσια διοίκηση.

Παρά τη θετική συνολική πορεία, η εφαρμογή του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. αντιμετώπισε συγκεκριμένες προκλήσεις. Καθυστερήσεις σημειώθηκαν κυρίως σε παρεμβάσεις που συνδέονταν με την ανάπτυξη νέων πληροφοριακών συστημάτων ή την αναβάθμιση υφιστάμενων ψηφιακών υποδομών, λόγω τεχνικής πολυπλοκότητας και χρονοβόρων διαδικασιών προμηθειών. Επιπλέον, σε ορισμένους φορείς η περιορισμένη διαθεσιμότητα εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού επηρέασε τον ρυθμό υλοποίησης. Επίσης, σημειώθηκε περιορισμένη «ιδιοκτησία» δράσεων του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. από κάποιους εμπλεκόμενους φορείς, καθώς επίσης χαμηλή σύνδεση των δράσεων με τα στρατηγικά σχέδια των Υπουργείων, γεγονός που ενδέχεται να επηρεάσει τη βιωσιμότητα των παρεμβάσεων. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να ληφθεί υπόψη πως, μετά το πρώτο στάδιο της απαιτούμενης θεσμοθέτησης των επιδιωκόμενων αλλαγών, απαιτείται ένα μεταβατικό διάστημα, ώστε να γίνουν εμφανή τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Σύστημα διαχείρισης και παρακολούθησης

Κεντρικό ρόλο στην υλοποίηση του Σχεδίου διαδραμάτισε η Ε.Α.Δ., η οποία λειτούργησε ως φορέας συντονισμού και υποστήριξης των εμπλεκόμενων φορέων. Μέσα από τη συστηματική συλλογή στοιχείων υλοποίησης, την παροχή οδηγιών και τη διαμεσολάβηση σε περιπτώσεις δυσχερειών, η Αρχή συνέβαλε στη διατήρηση της συνοχής του Σχεδίου, στην ευθυγράμμιση των επιμέρους παρεμβάσεων με τους στρατηγικούς στόχους, καθώς επίσης στην έγκαιρη και τεκμηριωμένη επικαιροποίηση και διεύρυνση του Σχεδίου, στο μέσον της περιόδου αναφοράς.

Επίσης, η ανάπτυξη συνεκτικού συστήματος διαχείρισης και παρακολούθησης αποτέλεσε κρίσιμο παράγοντα επιτυχίας, κυρίως σε δράσεις με αυξημένη πολυπλοκότητα, όπου λόγω της εμπλοκής πολλών φορέων, το πλαίσιο παρακολούθησης λειτούργησε και ως μηχανισμός καθοδήγησης, διευκολύνοντας παράλληλα την ανταλλαγή πληροφοριών και τη διαχείριση αλληλεξαρτήσεων. Τα εργαλεία που υιοθετήθηκαν (Δελτία Ταυτότητας Δράσης, δείκτες εκροής, εξαμηνιαίοι απολογισμοί) επέτρεψαν την έγκαιρη συλλογή δεδομένων και την αποτίμηση της προόδου, αν και η διαδικασία δημιούργησε διοικητικό φόρτο και ανέδειξε την ανάγκη για ενιαία ψηφιακή πλατφόρμα παρακολούθησης με τα ιστορικά στοιχεία του σχεδιασμού και της υλοποίησης.

1.3 Προτάσεις

Συνολικά, το Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022–2025 συνιστά μια ώριμη και θεσμικά εδραιωμένη στρατηγική κατά της διαφθοράς, καθώς έθεσε τις βάσεις για τη συνέχιση και εμπάθυνση των πολιτικών ακεραιότητας σε εθνικό επίπεδο. Σε βάθος χρόνου, βασική προϋπόθεση επιτυχίας του Σχεδίου αποτελεί η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των πολιτών μέσω παρεμβάσεων με απτό αντίκτυπο στην καθημερινότητα, η καλλιέργεια μηδενικής ανοχής στη διαφθορά και η αντιμετώπιση πελατειακών πρακτικών και άτυπων δικτύων επιρροής. Η εμπειρία από την εφαρμογή του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022–2025, ανέδειξε κρίσιμα μαθήματα που πρέπει να αξιοποιηθούν στον σχεδιασμό του νέου Σχεδίου.

Πρωτίστως, τεκμηριώνεται η ανάγκη διατήρησης της αρχιτεκτονικής και της στρατηγικής στόχευσης της προηγούμενης περιόδου, καθώς το Σχέδιο χαρακτηρίστηκε από σαφήνεια, συνοχή και ολιστική προσέγγιση, στοιχεία που διευκόλυναν την εφαρμογή από τους εμπλεκόμενους φορείς. Στην κατεύθυνση αυτή, η εξειδίκευση του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026-2030 θα πρέπει ωστόσο να εντάσσει δράσεις ως ευρύτερες τομιακές ή οριζόντιες μεταρρυθμιστικές παρεμβάσεις, με ξεκάθαρο μεταρρυθμιστικό αποτύπωμα, σαφείς επιδιώξεις και προσδιορισμένους ωφελούμενους. Παράλληλα, η διατήρηση της διεθνούς αξιοπιστίας του Σχεδίου προϋποθέτει την πλήρη συμμόρφωση με τις διεθνείς συστάσεις, καθώς και την ενσωμάτωση διεθνώς αναγνωρισμένων καλών πρακτικών. Η ευθυγράμμιση αυτή δε λειτουργεί μόνο ως δείκτης ποιότητας των πολιτικών κατά της διαφθοράς, αλλά συμβάλλει και στη βελτίωση της εικόνας της χώρας στους διεθνείς δείκτες και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης εταίρων και επενδυτών.

Σε αυτό το πλαίσιο συνέχειας και ωρίμανσης του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ., ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στη συνέχιση εμβληματικών έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη ή απαιτούν μακροχρόνιο ορίζοντα για την πλήρη εφαρμογή τους, όπως το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και ο θεσμός του Συμβούλου Ακεραιότητας. Η ενσωμάτωσή τους στο νέο Σχέδιο μέσω μηχανισμών «γέφυρας» κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να διασφαλιστεί η σταθερότητα και η εδραίωση των μεταρρυθμιστικών αποτελεσμάτων. Επίσης, η βιωσιμότητα των παρεμβάσεων προτείνεται να ενισχυθεί περαιτέρω μέσω της σύνδεσης των πολιτικών κατά της διαφθοράς με ευρωπαϊκές και εθνικές χρηματοδοτήσεις. Η ενσωμάτωση στόχων διαφάνειας και ακεραιότητας σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα, μπορεί να λειτουργήσει ως μηχανισμός χρηματοδότησης των δράσεων του Σχεδίου, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει τη συμμόρφωση και επιταχύνει την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων.

Κεντρικό ρόλο στον νέο σχεδιασμό καλείται να διαδραματίσει και η θεσμική υιοθέτηση και εφαρμογή στην πράξη της προσέγγισης εξειδίκευσης των παρεμβάσεων βάσει διακινδύνευσης (risk-based approach). Η συστηματική χαρτογράφηση κινδύνων και η ανάλυση επιπτώσεων επιτρέπουν τη στοχευμένη ανάπτυξη μέτρων, τη βέλτιστη κατανομή πόρων και την ενίσχυση της διαφάνειας στη λήψη αποφάσεων. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνεται να δοθεί προτεραιότητα σε πεδία υψηλής έκθεσης σε κίνδυνο διαφθοράς, όπως η δικαιοσύνη, οι δημόσιες συμβάσεις, οι διαδικασίες αδειοδότησης, η τοπική αυτοδιοίκηση, κλπ. Η καθιέρωση της προσέγγισης αυτής συνδέεται άμεσα με την ανάγκη προτεραιοποίησης παρεμβάσεων με μετρήσιμα και ουσιαστικά αποτελέσματα, αποφεύγοντας δράσεις που περιορίζονται σε τυπική συμμόρφωση. Η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των πολιτών προϋποθέτει απτές βελτιώσεις κατά της διαφθοράς και ενίσχυση της ορατότητας τους.

Στην κατεύθυνση αυτή, κρίνεται επίσης αναγκαία η εισαγωγή επαναλαμβανόμενων διαδικασιών διαβούλευσης, με ενεργή συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών, του ιδιωτικού τομέα και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων. Οι δράσεις που εντάσσονται στο νέο Σχέδιο θα πρέπει να συνδέονται ρητά με τη στρατηγική και τα Σχέδια Δράσης των Υπουργείων, ώστε να διασφαλίζεται η δέσμευση για τη υλοποίησή τους. Επίσης, κρίνεται σκόπιμη η διεύρυνση του Σχεδίου προς τον ιδιωτικό τομέα, μέσω της ανάπτυξης μηχανισμών εταιρικής συμμόρφωσης και ακεραιότητας, ιδίως σε τομείς με έντονη αλληλεπίδραση με το Δημόσιο, λειτουργώντας συμπληρωματικά προς τις παρεμβάσεις του δημόσιου τομέα και συμβάλλοντας στη βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Παράλληλα, αναδεικνύεται αναγκαία ως βασικός μοχλός πρόληψης της διαφθοράς, η επέκταση του ψηφιακού μετασχηματισμού, μέσω της μείωσης των φυσικών επαφών, της ενίσχυσης της ιχνηλασιμότητας και της αξιοποίησης εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης και Big Data, ενώ η ψηφιοποίηση θα πρέπει να συνοδεύεται από ισχυρές δικλίδες κυβερνοασφάλειας και μηχανισμούς πρόληψης νέων, δυσδιάκριτων μορφών ψηφιακής διαφθοράς.

Σε επίπεδο υλοποίησης, αναδεικνύεται η ανάγκη ενίσχυσης της «ιδιοκτησίας δράσεων» και της δέσμευσης των φορέων, μέσω επικοινωνίας σε επίπεδο πολιτικής και διοικητικής ηγεσίας, και σαφούς καταγραφής ρόλων των εμπλεκόμενων σε μία δράση. Επίσης, ο ορισμός ενιαίου σημείου συντονισμού ανά Υπουργείο, αρμόδιου για τη συνολική διαχείριση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ κρίνεται αναγκαία για την ενοποίηση και παρακολούθηση των στόχων κάθε φορέα κατά της διαφθοράς. Παράλληλα, προτείνεται η θεσμοθέτηση σταθερών δικτύων συνεργασίας μεταξύ φορέων, ιδίως για οριζόντια ζητήματα (όπως ο εσωτερικός έλεγχος, η διαχείριση κινδύνων, κλπ), καθώς και η συνεργασία τους με ακαδημαϊκούς και ανεξάρτητους φορείς για ανταλλαγή τεχνογνωσίας και ανάλυση φαινομένων διαφθοράς.

Τέλος, κομβικής σημασίας είναι η αναβάθμιση του Συστήματος Διαχείρισης μέσω δημιουργίας ενιαίας ψηφιακής πλατφόρμας με ιστορικά και τρέχοντα στοιχεία του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ., η σύνδεση της επικαιροποίησης του Σχεδίου με την εσωτερική αξιολόγηση, καθώς και η ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος δεικτών αποτελέσματος και επίπτωσης. Επίσης, η ενίσχυση της επικοινωνίας και της δημοσιότητας του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. και του ρόλου της Ε.Α.Δ., συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας ψηφιακού dashboard παρακολούθησης της προόδου και προβολής των αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων, εκτιμάται ότι θα συμβάλει στην αναγνωσιμότητα της σημασίας του Σχεδίου και στην ενίσχυση της δημόσιας εμπιστοσύνης.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

🏠 Λένορμαν 195 & Αμφιτάρου,
104 42, Αθήνα

☎ 2132129700

✉ info@aead.gr

🌐 www.aead.gr